

A zase mapy...

Počátkem března letošního roku navštívil studovnu starých tisků Vědecké knihovny v Olomouci polský "badatel" P.S.P. Měl soupis několika děl, které vyhledával a v této knihovně našel jedno z nich - šlo o dílo C. J. Solina: IOANNIS CAMERTIS MINORITANI, ARTIVM,... vydané ve vídeňské tiskárně Johanna Singrenia v roce 1520. Bohužel těsně po jeho odchodu zjistili olomoučtí kolegové, že v díle chybí kolorovaná dvoustránková mapa světa P. Apiana, která vyšla nejprve v roce 1519 a o rok později byla užita i v tomto díle. Kolegové ztrátu ohlásili na Policii ČR. K jejich velkému údivu se o den - dva později polský "badatel" objevil znovu a objednal si další knihu, tentokrát šlo o bohatě ilustrované dílo J. H. Linschotena: Nauigatio ac itinerarium in Orientalem siue Lusitanorum Indiam... vydané v Hagu v tiskárně A. Henrica v roce 1599. Tentokrát byl "badatel" umístěn pod kameru a přivolána policejní asistence. Při jeho odchodu byla u něho nalezena (tuším pod košilí) další mapa:

Delineatio cartae trium navigationum per Batavos, ad Septentrionalium plagam, Norvegiae, Moscoviae... et partis Americae versus orientem... z roku 1598. Autorem této mapy byl slavný cestovatel Wilhelm Barents.

Pachatel by zatčen a vzat do vazby. První mapa se u něho bohužel již nenalezla, pravděpodobně odputovala k objednavateli - zdá se totiž, že tento pachatel byl pouhým pěšákem v této nečisté hře.

Tato první mapa P. Apiana je na antikvárních trzích ceněná především proto, že jde o první tištěnou mapu, na které se vyskytuje ono kouzelné slovíčko "AMERICA". Proto je toto dílo, respektive zmíněná mapa, vyhledávaná a především americký trh se snaží dosáhnout nejvyšších možných cen. Nabízené (ovšem prozatím nerealizované) ceny se pohybují v rozmezí 4.000.000 - 6.000.000,- Kč za celé dílo. Samostatná mapa se pak nabízí v relaci 2.500.000,- Kč, ale opět jde o prozatím nerealizovanou cenu.

Na evropském trhu byl v posledních letech realizován prodej dotčené knihy za cca 700.000,- Kč, kniha bez mapy se pak obchoduje v rozmezí několika desítek tisíc Kč, podle stavu exempláře. Výše ceny knihy je tedy zcela závislá na existenci či neexistenci zmíněné mapy.

Všechny mapy, které byly či jsou v současnosti nabízeny k prodeji, jsou nekolorované, zatímco olomoucký exemplář byl nádherně vybarven. S ohledem na ceny dosahované na evropském, zejména německém trhu, a zároveň s ohledem stav a kvalitu odcizené mapy, zejména jejího kolorování, byla cena mapy odhadnuta na 1.200.000,- Kč. Cena Barentsovy mapy byla odhadnuta na 600.000,- Kč.

Soud, který se konal v Olomouci dne 19. srpna, neuvěřil pachateli, že první mapu neodcizil (odcizení druhé nemohl popírat) a odsoudil ho na 5 let žalářování s povinností nahradit Vědecké knihovně škodu v odhadnuté výši 1.200.000,- Kč. Pachatel se přirozeně odvolal.

Závěrem je třeba pochválit pohotovou reakci olomouckých kolegů.